

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Изх. № 01-00-301¹¹⁹
София, 15.01.2020 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Вх. № ККМ-953-13-33

23.01.2020

ДО

Г-Н ВЕЖДИ РАШИДОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО
КУЛТУРАТА И МЕДИИТЕ
КЪМ НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

На Ваш № ККМ-953-13-33/20.12.2019 г.

ОТНОСНО: проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията № 954-01-85, внесен от Антон Кутев и група народни представители на 05.12.2019 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН РАШИДОВ,

Във връзка с писмото под горния номер относно проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията № 954-01-85, внесен от Антон Кутев и група народни представители на 05.12.2019 г., Ви уведомяваме следното:

Предложените със законопроекта изменения и допълнения в Закона за радиото и телевизията (ЗРТ) са в противоречие с принципите и правилата на Закона за публичните финанси, както и не са съобразени с правилата на държавните помощи.

Направените предложения за промени относно дейността на фонд „Радио и телевизия“, нефункциониращ от влизането на закона в сила до настоящия момент, не следват от правилата на Закона за публичните финанси (ЗПФ) и биха довели до правна несъгласуваност и отклонение от правилото на чл. 2 от ЗПФ с друг закон да не се създава уредба на материята – предмет на този закон, която се отклонява от принципите и правилата, определени с него. Предложените изменения и допълнения в ЗРТ са непоследователни, вътрешнопротиворечиви и водят до дублиране на финансирането от държавния бюджет чрез различни механизми за финансиране на едни и същи дейности. Например, предлаганата със законопроекта уредба не е съгласувана с правилата за финансиране на:

- Съвета за електронни медии (СЕМ) – СЕМ е юридическо лице на бюджетна издръжка, чийто председател е първостепенен разпоредител с бюджет (чл. 21 от ЗРТ). Освен регламентираното в ЗРТ финансиране на СЕМ с публични средства, чийто бюджет е част от държавния бюджет, остава и възможността за финансирането на СЕМ и със средства от фонд „Радио и телевизия“ (чл. 103, ал. 1, т. 2 от ЗРТ). От друга страна, предвидените като източник за набирание на средства във „Радио и телевизия“ първоначални и годишни лицензионни, съответно регистрационни такси (чл. 102, ал. 1, т. 2

от ЗРТ) съгласно чл. 102, ал. 9 от ЗРТ същите такси се администрират от СЕМ и покриват административните му разходи за дейностите, свързани с лицензирането, регистрирането и надзора върху дейността за спазване на условията, предвидени в лицензиите, и на условията, при които е извършена регистрацията;

- Българското национално радио (БНР) и Българската национална телевизия (БНТ) са юридически лица, чиито генерални директори са първостепенни разпоредители с бюджет. Бюджетите на БНР и БНТ са част от консолидираната фискална програма за съответната година и финансирането им следва да се осъществява при спазване на заложените в ЗПФ принципи на бюджетиране. Бюджетите на БНР и БНТ за съответната година се приемат от управителните им органи съгласно ЗРТ, уреждащ техния статут, при осигуряване съответствие на бюджетните им взаимоотношения с държавния бюджет (чл. 13, ал. 3 от ЗПФ).

Предложените промени относно дейността на фонд „Радио и телевизия“ са отклонение от основните цели на фискална политика и предвидената със ЗПФ уредба, че администрирането и управлението на средствата от бюджетни организации се осъществява чрез бюджетите им или сметки за средствата от Европейския съюз.

Средства за финансиране на дейности на БНР и БНТ в изпълнение на обществените им функции като доставчици, съответно на радиоуслуги и аудио-визуални медийни услуги, следва се осигуряват в рамките на общите бюджетни параметри на държавния бюджет за съответната година и консолидираната фискална програма за съответния период, а не чрез средства в отделно обособен фонд, което е изцяло в противоречие с установените със ЗПФ принципи на бюджетиране. Предложеният модел за финансиране на БНР и БНТ чрез предоставяне на субсидия от държавния бюджет във фонд „Радио и телевизия“ предполага обособяването на този фонд като отделна бюджетна единица със статут на разпоредител с бюджет по чл. 13, ал. 4 от ЗПФ, което допълнително би усложнило и затруднило администрирането и разпределянето на средствата, предназначени за финансиране на обществените медии. Финансирането на обществените медии, определянето на размерите на разходите и бюджетните взаимоотношения следва да се извършва на база обективни критерии, а не чрез посредничеството на фондове. Финансирането на БНР и БНТ с публични средства следва да се обвързва с обема и качеството на предоставяните услуги при изпълнението на обществените им функции, развитието и разнообразяването на радио и телевизионните програми, ефективността на отделни предавания и дейности, с цел задоволяване на демократичните, социалните и културните потребности на обществото. Констатираните дефицити в ЗРТ като липсата на ясна и точна дефиниция за обществената мисия на БНР и БНТ, както и липсата на критерии за финансиране на медиите – показатели, идентифициране на дейностите и програмите, попадащи в обхвата на мисията за обществена услуга, показатели за полза/ефект от предоставяната услуга и пр. също не дават възможност за въвеждане на предлагания модел за финансиране на обществена услуга радио- и телевизионно разпространение чрез фонд „Радио и телевизия“.

Със законопроекта се предлага отмяна на раздел I на глава пета от ЗРТ, а не се предлага съответната промяна в чл. 102, ал. 1, т. 1 от ЗРТ, както и на други разпоредби, свързани с финансирането на посочените бюджетни организации.

Предлаганите със законопроекта изменения и допълнения в ЗРТ не само че не решават съществуващите проблеми в уредбата на отношенията по финансирането на националните обществени доставчици на радиоуслуги и аудио-визуални медийни услуги, но и биха създали допълнителни такива. Направеното предложение за въвеждане на законово правило, съгласно което субсидията от държавния бюджет за финансирането на определени дейности се определя в размер, обвързан с процент (промил) от brutния вътрешен продукт (БВП), не следва принципите и правилата на ЗПФ и не е в интерес на данъкоплатеца, тъй като не позволява приоритизиране при финансирането на провежданите от държавата чрез правителството политики в различните сфери на обществения живот,

особено в условия на ограничен бюджетен ресурс, включително крие рискове за финансирането на по-значими от гледна точка на обществения интерес области, като здравеопазване, образование, вътрешна сигурност и пр. Направеното предложение за обвързване на субсидията от държавния бюджет за фонд „Радио и телевизия“ с процент от БВП предполага ежегоден ръст на размера на субсидията, с оглед постоянния темп на растеж на българската икономика. Увеличението на субсидията за фонда ще бъде механично, без обосновка за размера на разходите за конкретни дейности, предавания проекти, програми и др., които ще се финансират със средствата на фонда.

Освен това, направеното предложение за финансиране с публични средства, чийто размер от 1,5 промила от БВП да бъде определен със ЗРТ противоречи на залегналите в Съобщението на Европейската комисия относно прилагане на правилата за държавните помощи по отношение на обществената услуга радио- и телевизионно разпространение (2009/C 257/01) (Съобщението) правила за определянето на размера на компенсацията. Съгласно Съобщението размерът на обществената компенсация не следва да надвишава нетните разходи за мисията за обществена услуга, като се вземат предвид също така други преки и непреки приходи, произтичащи от мисията за обществена услуга.

Освен изисквания за определяне на мисията за обществена услуга и за изчисляване размера на компенсацията за услугата, Съобщението поставя и редица други изисквания, които следва да бъдат изпълнени, за да се счита помощта за съвместима с вътрешния пазар, като например: изрично възлагане, ефективен надзор, въвеждане на механизми за финансов контрол, пропорционалност и пазарно поведение, разнообразяване на обществените услуги, надзор и др.

Към момента не се решава и съществуващия проблем относно определянето на ясни и обективни критерии за целите на утвърждаването на нормативите за час програма на обществените медии по чл. 70, ал. 4, т. 1 от ЗРТ, за отговорния за тяхното разработване орган и пр.

Предвид факта, че секторът на радио- и телевизионното разпространение е отворен за конкуренция, в резултат на икономическото и технологичното развитие през последните десетилетия, финансирането на тези услуги следва да се осъществява в съответствие с правилата на Европейския съюз по отношение на конкуренцията и държавните помощи.

Виждането на Европейската комисия за това как да бъде осигурено такова съответствие е разяснено в Съобщението. Следва да се има предвид, че предоставянето на държавна помощ по реда и съгласно условията на Съобщението се извършва след **предварително уведомление** до Европейската комисия (нотификация) и положително решение от нейна страна за предоставянето на помощта.

Съгласно Съобщението, оценката на държавната помощ по отношение на обществената услуга радио- и телевизионно разпространение се основава на правилата за конкуренция по отношение на **услугите от общ икономически интерес**. Помощта се предоставя под формата на компенсация за изпълнението на мисията за обществена услуга и се оценява въз основа на критериите, определени в Съобщението. Важно изискване е ясното и точно определяне на мисията за обществена услуга, както и подходящо разграничение между дейностите, които са част от обществената услуга, и дейностите, които не са свързани с тази обществена услуга, включително разделно счетоводно отчитане. В тази връзка, предлагаме определянето на мисията за обществена услуга да се възложи на Съвета за електронни медии.

Друго изискване на Съобщението е размерът на компенсацията за обществената услуга да **не надвишава нетните разходи за нейното предоставяне**, като се вземат предвид всички други преки и непреки приходи, произтичащи от мисията за обществена услуга.

В тази връзка обръщаме внимание на § 1 от законопроекта, с който се предлага създаване на нов чл. 19а¹, съгласно който доставчици на радиоуслуги да се финансират със

средства от фонд „Радио и телевизия“ за излъчването на български музикални произведения. Считаме, че това финансиране би могло да представлява неправомерна държавна помощ както за обществени доставчици, така и за търговските, по следните съображения:

По наше мнение излъчването на български музикални произведения, би могло да се приеме като част от мисията за обществена услуга. В този смисъл, задължението за извършването на такава услуга, би следвало да бъде включено в обхвата на възлагането на обществените доставчици. В такъв случай финансирането ще бъде съобразено с правилата за формиране на компенсация за мисията за обществена услуга.

Що се отнася до финансирането на **търговските доставчици** на радиоуслуги, които излъчват български музикални произведения, предвид наличието на конкурентен пазар в сектора и на селективност, същото би могло да попадне в обхвата на правилата за държавна помощ. Възможен вариант, при евентуално решение за приемането на такова подпомагане, е прилагането на Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Европейската комисия от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis, ако е приложимо.

Следва да се има предвид, че с предложената мярка държавна помощ може да възникне и **на ниво изпълнители/продуценти** на музикалното произведение, с които доставчиците имат сключени договори за излъчването им. При условие, че дейността на тези лица може да се счита за икономическа дейност, то с предлаганата разпоредба им се осигурява предимство, т.е. приходи от продажба на авторско право, което те не биха получили без намесата на държавата. Поради това считаме, че е необходимо да бъде направена оценка за съответствие с правилата по държавните помощи.

Във връзка с горното, считаме че са необходими промени в ЗРТ в частта за финансирането на БНР и БНТ, в т.ч. в уредбата на фонд „Радио и телевизия“ с цел преустановяване на наложилата се от години практика със законите за държавния бюджет да се изменят механично съответните години в разпоредбите на § 2, ал. 1, 2 и 4 от преходните и заключителните разпоредби на ЗРТ и привеждане финансирането на обществените медии в съответствие със ЗПФ и правилата на държавните помощи. В тази връзка е разпоредбата на § 21 от заключителните разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2020 г., съгласно която: „Министърът на културата в срок до 31 март 2020 г. внася в Министерския съвет проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията за привеждане на частта за фонд „Радио и телевизия“ в съответствие със Закона за публичните финанси, както и за привеждане на финансирането на Българското национално радио и Българската национална телевизия в съответствие с правилата на държавните помощи“.

Налагащите се на този етап промени в ЗРТ по отношение на финансирането на обществените медии изискват задълбочени анализи на съществуващите проблеми във въпросните обществени отношения и тяхната законова уредба, при ангажиране на всички заинтересовани държавни органи, като министъра на културата, министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Съвета за електронни медии и пр., вкл. и анализиране на действителните причини за твърдяното в мотивите към законопроекта критично финансово състояние на Българската национална телевизия. В мотивите към законопроекта е посочено, че към края на 2020 г., по данни на генералния директор на БНТ, дефицитът по бюджета на медията ще надвиши 70 млн. лв. Като причина за размера на дефицита по бюджета на БНТ не може постоянно да се посочва недостига на средства по бюджета на медията. В потвърждение на това са и резултатите от извършената финансова инспекция на БНТ от органи на Агенцията за държавна финансова инспекция относно дейността и изпълнението на бюджетите на медията за периода 01.01.2018 г. – 30.04.2019 г. От направените констатации става ясно, че ръководството на БНТ в лицето на Управителния съвет и Генералния директор необосновано е вземало решения за сключване

на договори при предоставена информация от „Финансова дирекция“ за реалното финансово състояние на БНТ и създаване на предпоставки за увеличение на дефицита по бюджета ѝ, поради поемане на финансово необезпечени задължения по нови договори. По този начин публичните средства на БНТ не са разходвани икономично, спазвайки принципа за добро финансово управление и са взети решения за поемане на нови задължения и извършване на разходи, надхвърляйки значително общия размер на утвърдените разходи по бюджета на БНТ и на допустимия максимален размер на задълженията на БНТ към доставчици за съответната година.

Предвид гореизложеното, Ви уведомяваме, че не подкрепяме проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията № 954-01-85, внесен от Антон Кутев и група народни представители на 05.12.2019 г.

МИНИСТЪР:

ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

София, бул. "Александър Стамболийски", № 17 тел.: 02/ 9400900; факс: 02/ 9818145;
дежурен тел.: 02/ 9879551; info@mc.government.bg; www.mc.government.bg

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Вх. № ККМ-953-13-34

23.01.2020г.

Изх. № 02-00-79 21-01-2020

ДО

Г-Н ВЕЖДИ РАШИДОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО КУЛТУРАТА
И МЕДИИТЕ
КЪМ 44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На Ваш изх. № ККМ-953-13-34/20.12.2019г.

ОТНОСНО: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията, № 954-01-85/05.12.2019 г., внесен от Антон Кутев и група народни представители

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Във връзка с Ваше писмо под горния номер относно законопроект за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията, № 954-01-85/05.12.2019 г., внесен от Антон Кутев и група народни представители, Министерството на културата изразява следното становище:

В законопроекта се запазва съществуването на фонд „Радио и телевизия“, като се предвижда доставчиците на радиоуслуги при спазването на определени условия, предвидени в §1 от законопроекта, да се финансират със средства от този фонд. В законопроекта не е предвиден механизъм за предоставянето на тези средства, не са въведени и разпоредби относно осъществяването на контрол за тяхното разходване.

Запазването на фонд „Радио и телевизия“ и натоварването му с нови функции, противоречи на чл. 2 от Закона за публичните финанси (ЗПФ), който въвежда основен

принцип, предвиждащ, че с друг закон не може да се създава уредба на материя - предмет на ЗПФ, която се отклонява от принципите и правилата, определени в него.

С § 3 е предложена отмяната на раздел I на глава пета, но не са направени промени в чл. 102, ал. 1, т. 1 от ЗРТ.

Намираме, че предложените изменения и допълнения следва да се обсъдят в контекста на определянето на мисията за обществена услуга, като освен компенсацията за услугата бъдат въведени механизми за възлагане, ефективен надзор и финансов контрол в съответствие със Съобщението на Европейската комисия относно прилагане на правилата за държавните помощи по отношение на обществената услуга радио- и телевизионно разпространение (2009/C 257 / 01).

В изпълнение на § 21 от Заключителните разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2020 година в Министерството на културата е сформирана работна група, която да подготви проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията за привеждане на частта за фонд "Радио и телевизия" в съответствие със Закона за публичните финанси, както и за привеждане на финансирането на Българското национално радио и Българската национална телевизия в съответствие с правилата на държавните помощи. В работната група са включени представители на Съвета за електронни медии, Българското национално радио, Българската национална телевизия, Министерството на финансите, както и представители на Асоциацията на българските радио- и телевизионни оператори.

БОИЛ БАНОВ
МИНИСТЪР

20. 01. 2020

София 1574, бул. "Шипченски проход" № 69, тел.: (02) 970 88 10, (02) 970 88 13; факс: (02) 973 37 69

ДО
ЧЛЕН-КОРЕСПОНДЕНТ ВЕЖДИ РАШИДОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО КУЛТУРАТА И МЕДИИТЕ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

23.01.2020г.

ПЛ. КНЯЗ АЛЕКСАНДЪР I № 1
ГР. СОФИЯ 1169

Относно: Писмо Ваш изх. № ККМ-953-13-35/ 20.12.2019 г., вх. на СЕМ № РД-21 01-00-7/ 23.12.2019 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН РАШИДОВ,

На свое заседание, проведено на 09.01.2020 г., Съветът за електронни медии (СЕМ) разгледа законопроект за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията № 954-01-85, внесен от Антон Кутев и група народни представители на 05.12.2019 г.

Съветът, като взе предвид, че в Закона за държавния бюджет на Република България за 2020 г. (ЗДБРБ 2020) е предвидено задължение за министъра на културата в срок до 31 март 2020 г. да внесе в Министерския съвет проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията за привеждане на частта за фонд „Радио и телевизия“ в съответствие със Закона за публичните финанси, както и за привеждане на финансирането на Българското национално радио и Българската национална телевизия в съответствие с правилата на държавните помощи, както и факта, че в Министерство на културата за целта е сформирана работна група с участието и на представители на СЕМ, която има за цел да подготви и предложи посочените изменения, намира, че предметът на настоящия законопроект се припокрива в голяма степен с предмета на този, който предстои да бъде изготвен от министъра на културата, съгласно цитираната разпоредба.

С оглед горното Съветът за електронни медии прие, че следва да бъде изчакано приключването на дейността на работната група и изготвянето на предвидения в ЗДБРБ 2020 законопроект, като след преценка на предлаганите изменения ще може да формира окончателно становище кои предложения ще бъдат достатъчно ефективни и ще гарантират адекватното финансиране както на обществените доставчици на медийни услуги, така и на самия регулаторен орган.

С уважение,

СОФИЯ ВЛАДИМИРОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СЕМ

БНТ БЪЛГАРСКА НАЦИОНАЛНА ТЕЛЕВИЗИЯ
Генерален директор
тел.: 02 814 22 14
тел.: 02 944 63 22

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Вх. № 1212М-953-13-36

23.01.2020г.

БЪЛГАРСКА НАЦИОНАЛНА ТЕЛЕВИЗИЯ

ГЕНЕРАЛЕН ДИРЕКТОР
УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ
СЕКРЕТАРИАТ

Вх. № 10-01-12-#1/17.01.2020

ДО
Г-Н ВЕЖДИ РАШИДОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО КУЛТУРАТА И МЕДИИТЕ
НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

пл. „Княз Александър I” № 1
гр. София 1169

На Ваш изх. № 1212М-953-13-36/20.12.2019 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН РАШИДОВ,

Във връзка с представения ни проект на Закон за изменение и допълнение на действащия Закон за радиото и телевизията, с № 954-01-85, внесен от Антон Кутев и група народни представители (ЗИДЗРТ), изразяваме следното становище:

Посочените от вносителите мотиви към ЗИДЗРТ са насочени към разрешаването на въпроси, касаещи успешното функциониране на медиите в Република България, включително – на обществените такива, в крак с времето и новите технологии. Предвид предписаната ѝ от закона обществена мисия и отговорност в рамките на сегашнодействащите механизми и способности за осъществяването ѝ, сред които съществено място безспорно заема финансирането на медията, Българската национална телевизия е силно заинтересована от спешна промяна в медийния закон, обусловена в най-голяма степен от настоящото ѝ финансово състояние.

Предложените със законопроекта промени (от § 2 до § 7 от ЗИДЗРТ) засягат принципно модела на финансиране на обществените медии, поради което са особено приоритетни от гледна точка на бъдещото развитие на БНТ в изключително динамичната и конкурентна медийна национална и международна среда. От една страна, същите имат за цел да осигурят устойчиво финансиране и гарантиране на независимостта на обществените медии посредством отпускането на публични средства в законовоустановен размер, на базата на обективен показател – брутния вътрешен продукт за предходната година (съгласно § 5, т. 1 от ЗИДЗРТ). От друга страна, отменяйки Раздел I „Такси” в Глава V от ЗРТ (съгласно § 3 от ЗИДЗРТ), законопроектът държи сметка за мислимите и реалистични мерки, гарантиращи преодоляването на

дългогодишната липса на ясен и работещ модел на финансиране на обществените медии. Изхождайки от практическия опит и тенденциите в развитието на същите в Европа и, имайки предвид някои принципни положения, отнасящи се до правната природа на таксите и събираемостта им, невъзприемането от страна на вносителите на модел на финансиране чрез такси от потребителите, е обосновано поради липсата на цялостна предсказуемост, устойчивост и ефективност.

Що се отнася до конкретно предложения от вносителите размер на субсидията (съгласно § 5, т. 1 от ЗИДЗРТ), както и до промените, касаещи нововъведените правомощия на Съвета за електронни медии съгласно § 7 и § 9, ал. 1 от ЗИДЗРТ, същите би следвало да са резултат от задълбочен и прецизен анализ от страна на съответно компетентните органи и институции, имащи непосредствено отношение към промените. В този смисъл евентуалното становище на БНТ по § 9, ал. 2 от ЗИДЗРТ би имало субсидиарен характер.

По отношение на останалата част от промените в законопроекта (съгласно § 1, § 2 и § 8 от ЗИДЗРТ), които не засягат пряко дейността на Българската национална телевизия, а се отнасят до насърчаване на производството и разпространението на български музикални произведения в радиопрограмите, изразяваме принципното си положително становище като обществена медия, призвана да съхранява, развива и популяризира българската култура и език, с уговорката, че конкретните им параметри също следва да бъдат възприети след задълбочен експертен анализ относно последиците от регламентирането им на законодателно ниво.

В допълнение на гореизложеното, в изпълнение на § 21. от заключителните разпоредби на Закона за държавния бюджет на Р. България за 2020 г. , съгласно който в срок 31 март 2020 г. следва да бъде внесен в Министерски съвет проект на ЗИДЗРТ за привеждане на частта за фонд "Радио и телевизия" в съответствие със Закона за публичните финанси, както и за привеждане на финансирането на Българското национално радио и Българската национална телевизия в съответствие с правилата на държавните помощи, със Заповед на Министъра на културата на Република България № РД9К-8/13.01.2020 г. е създадена експертна работна група със задача да подготви проект на ЗИДЗРТ, целите на който в значителна степен съвпадат с предложените промени посредством ЗИДЗРТ, с № 954-01-85. В тази връзка считаме за целесъобразно работата по двата законопроекта да бъде координирана.

С УВАЖЕНИЕ,

ЕМИЛ КОШЛУКОВ

АБРО, Изх. № 3/20.01.2020 г.

ДО
Г-Н ВЕЖДИ РАШИДОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО КУЛТУРАТА И
МЕДИИТЕ

44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията, № 954-01-85, внесен от Антон Кутев и група народни представители

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН РАШИДОВ,

С настоящото в отговор на Ваше писмо изх. № ККМ-953-13-29/20.12.2019 г. представяме становище на Асоциацията на българските радио- и телевизионни оператори – АБРО по законопроект за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията, № 954-01-85, внесен от Антон Кутев и група народни представители (по-долу „законопроекта“).

1. Становище по предложеното със законопроекта насърчаване на производството и разпространението на български музикални произведения.

Членовете на АБРО активно подкрепят българската култура, и в частност българската музика. Сред програмите, създавани от наши членове са „БГ Радио“, по която се излъчва изцяло българска музика, радиопрограми на местни оператори, излъчващи изцяло българска фолклорна музика („Радио Ритъм Плюс“, „Фолкрадио“ и др.), програми, излъчващи поп-фолк и актуална българска музика („Радио Веселина“, „Вероника“ и др.). През последните години „Агенция Атлантик“ ЕООД е вложила огромни усилия и средства за издирване, закупуване и създаване на дигитален архив на концерти на стари български изпълнители, включващи записи, както от архива на Българската национална телевизия, така и от лични архиви на автори и изпълнители.

Вече сме имали възможност да предоставяме пред народните представители и по-детайлна информация относно съдържанието на програмите и творческият и аналитичен процес, с който е свързано създаването им, проследяването на зрителските предпочитания и оформянето на специфичните програмни профили. АБРО е на разположение да споделя опита на своите членове във връзка с тези процеси. Обръщали сме внимание и на широката продукционна дейност на нашите членове в сферата на създаването на български сериали и продукции.

АБРО подкрепя производството и разпространението на български музикални произведения, каквато е и една от основните цели на законопроекта. Въпреки това считаме, че предложените текстове на законопроекта имат някои недостатъци, които биха осуетили постигането на тази цел и които излагаме по-долу накратко.

В законопроекта не са разписани ясни правила за определянето на размера на отпусканото финансиране и разпределението му като например:

- Посочен е само минималният възможен размер на средствата („не по-малко от 2.5 на сто от средствата във фонда“), но не е ясно какъв ще бъде и как ще се определя реалният им размер.
- Не е предвиден ясен механизъм за разпределение на средствата между радиооператорите въз основа на критерии като процент българска музика, териториално покритие и др.

Не е ясно доколко на практика ще бъде постигнат и какъв ще бъде стимулиращият ефект на предвиденото финансиране върху производството и разпространението на български музикални произведения.

Следва да се посочи също, че предложените правила за определяне на кръга на лицата, имащи право на финансирането, могат да създадат затруднение. Съгласно чл. 19а¹, ал. 3 от законопроекта, Съветът за електронни медии (СЕМ) следва да изготвя справки за българските музикални произведения в радиоуслугите. Утвърдената практика за събиране на подобна информация от СЕМ е чрез предоставяне на справки от самите доставчици на медийни услуги, които впоследствие се обобщават от СЕМ. Имайки предвид редицата сходни механизми (за отчитане на европейски произведения, за отчитане на произведения на независими продуценти, за предоставяне на доказателства за сключени договори с носителите на авторски и сродни на тях права), предвидени в действащите разпоредби на Закона за радиото и телевизията (ЗРТ), считаме, че

въвеждането на още един подобен механизъм за нуждите на отчитането на българските музикални произведения в програмите, би могъл да създаде прекомерна административна тежест, както за доставчиците на медийни услуги, така и за СЕМ.

Бихме искали да посочим, че за предприемане на мерки за предоставяне на публични средства, каквито предвижда законопроектът, трябва да бъде направена внимателна оценка на съвместимостта на тези мерки с правилата на Европейския съюз относно защитата на конкуренцията и по-специално относно предоставянето на държавни помощи. Считаме, че предоставянето на финансиране от държавата с цел насърчаване на производството и разпространението на български музикални произведения, може успешно да бъде осъществено по реда за възлагане на мисия за обществена услуга от общ икономически интерес съобразно разработените от Европейската комисия правила в тази насока.

2. Становище по предложеното със законопроекта финансиране на Българското национално радио и Българската национална телевизия.

АБРО отчита важността на въпроса за размера на държавната субсидия за Българското национално радио (БНР) и Българската национална телевизия (БНТ), както и за гарантиране на независимостта на обществените доставчици на медийни услуги. Следва обаче да се обърне внимание, че правилата за финансиране на обществените медии трябва да бъдат съобразени с изискванията за съвместимост на държавната помощ за обществената услуга радио- и телевизионно разпространение с правилата на Договора за функциониране на Европейския съюз, Протокола от Амстердам и Съобщение на Комисията относно прилагане на правилата за държавните помощи по отношение на обществената услуга радио- и телевизионно разпространение (2009/С 257/01). Последното гарантира най-малко правилното и ясно определяне на услугите от общ икономически интерес; избягването на злоупотреба с обществено финансиране и запазването на конкурентната среда.

Считаме, че за да бъде изпълнено изискването държавната помощ да не засяга условията на търговията до степен, която противоречи на общия интерес, следва в ЗРТ да бъде въведена пълна забрана за излъчване на търговски съобщения в програмите на БНР и БНТ, както и да бъдат въведени допълнителни правила за контрол относно разходването на средствата по бюджета, предоставяне на права за излъчване на събития, по отношение на които обществените доставчици имат изключителни права и др.

Бихме искали да обърнем внимание, че към настоящия момент представители на АБРО, БНТ, БНР, Министерство на културата, СЕМ, и редица други медийни експерти участват в експертна група, създадена с решение Комисията по културата и медиите на Народното събрание. Цел на групата е разработването на законопроект за изменение и допълнение на ЗРТ, включително във връзка с финансирането на обществените медии. Работната група е с широко представителство и високо експертен състав, което гарантира качеството на работата и отчитането на интересите на всички заинтересувани страни.

Наскоро започна да функционира и работна група към Министерството на културата със сходни цели и експертен състав.

Поради това считаме, че предприемането на каквито и да било законодателни действия в посока промяна на разпоредбите на ЗРТ, касаещи финансирането на БНР и БНТ, следва да бъдат предприети след завършване на дейността на посочените групи.

Асоциацията на българските радио и телевизионни оператори – АБРО остава на разположение за допълнително обсъждане и съдействие във връзка със законопроекта.

С уважение:

Анна Танова

Изпълнителен директор

Асоциация на българските радио- и телевизионни оператори – АБРО

PROPHON

ДРУЖЕСТВО ЗА КОЛЕКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ В ЧАСТНА ПОЛЗА ПРАВАТА НА ПРОДУЦЕНТИТЕ НА
ЗВУКОЗАПИСИ И МУЗИКАЛНИ ВИДЕОЗАПИСИ И НА АРТИСТИТЕ ИЗПЪЛНИТЕЛИ

Изм. № 82/15.01.20 г.

23.01.2020г.

ДО
Г-Н ВЕЖДИ РАШИДОВ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО КУЛТУРАТА И МЕДИИТЕ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Относно: Становище по законопроект за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията/ЗИД на ЗРТ, с № 954-01-85, внесен от Антон Кутев и група народни представители на 05.12.2019 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН РАШИДОВ,

С настоящото бихме искали да изразим своето становище по внесения проект за изменение и допълнение на ЗРТ.

Сдружение ПРОФОН подкрепя по принцип изготвения проект на ЗИД на ЗРТ, целящ насърчаването на производството и разпространението на български музикални произведения в радиопрограмите.

Тази промяна би довела и до по-голям дял на съдържанието, създадено от български продуценти и артисти-изпълнители в медиите, което ще бъде адмирирано от българските членове на ПРОФОН. Все пак, доколкото ПРОФОН представлява световен каталог¹, ПРОФОН подкрепя балансираното присъствие на български, европейски и световен музикален репертоар в медиите, гарантиращо зачитане на интересите на всички правоносители.

На следващо място, приемането на предложените промени в ЗРТ би довело до допълнително финансиране чрез фонд „Радио и телевизия“ на медиите – обществени и публични

¹ ПРОФОН управлява най-големия музикален каталог на звукозаписи у нас, като представлява 90 % от българския и световен музикален репертоар, включително и звукозаписите на трите мейджър музикални компании в световен мащаб (Universal Music Group, Sony Music Entertainment и Warner Music Group), които са директни членове на ПРОФОН чрез техни лицензианти за България, наред с над 30 000 независими чуждестранни лейбъли, както и репертоара на над 300 от най-изявените български изпълнители, групи, музикални компании и продуцентски къщи. По силата на договори за взаимно представителство, ПРОФОН представлява и репертоара на сродни дружества от чужбина.

доставчици на радиоуслуги, които излъчват български музикални произведения най-малко 30 на сто от месечното програмно време на радиопрограмите си. Това от своя страна ще доведе до по-голяма финансова стабилност на тези медии и съответно ще им позволи да заплащат точно и навреме дължимото се от тях вознаграждение за осъществено излъчване и предаване по кабел на музикални звукозаписи, което се събира от ПРОФОН и се разпределя към носителите на продуцентски и изпълнителски права. Към настоящия момент получаването на това вознаграждение е сериозен проблем, тъй като редица медии, частни и обществени, често изпадат в забава към ПРОФОН по отношение тези вознаграждения, като една от причините е именно липсата на финансиране. Това нанася вреди на правноносителите, които не получават дължимото им се вознаграждение за този вид използване или го получават със закъснение.

Доколкото предложеното финансиране на фонд „Радио и телевизия“ пряко със субсидия от държавния бюджет е целесъобразно, е въпрос на преценка на държавните органи, но е факт, че все още няма действащ механизъм, гарантиращ попълването на фонда. Това косвено се отразява и на българските правноносителите, които не са стимулирани да инвестират в създаването на нов и качествен продукт.

По конкретните текстове:

1. Считаме, че с оглед прецизиране на текста, навсякъде, където се упоменават „български музикални произведения“ следва да се допълни „и звукозаписи“, за да се обхванат и сродните на авторското права на продуцентите и артистите – изпълнители, иманентно свързани с авторските. Излъчваният в радио- и телевизионните програми музикален репертоар представлява звукозапис на песни, поради което е коректно дефиницията да обхване както произведения, така и звукозаписи. Предвид горното предлагаме да се създаде нова т. 6б в §1 от допълнителните разпоредби на закона, със следния текст: „ 6б. „звукозапис на българско музикално произведение“ е звукозапис на произведение по т. 6а.“
2. С оглед равнопоставеност на доставчиците на медийни услуги считаме, че предложението следва да обхване и създателите на телевизионни програми, като с оглед спецификите на телевизионната дейност трябва да се изчисли и минималният процент излъчван български музикален репертоар, за да се активира условието за финансиране.

С уважение,

София Щерева
Изпълнителен директор на ПРОФОН

МУЗИКАУТОР

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Вх. № РКУ-953-13-31

28.01.2020г.

Изх. № 108-808/20.01.2020 г.

ДО
ЧЛ. КОР. ВЕЖДИ РАШИДОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО КУЛТУРАТА И МЕДИИТЕ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Уважаеми господин Рашидов,

Благодарим за предоставената възможност да изразим становище по законопроекта за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията № 945-01-85.

На първо място считаме, че законопроектът разглежда изключително важен въпрос като популяризирането на българското творчество и български език в този смисъл тази инициатива е отдавна чакана и дори закъсняла. Същевременно се предвиждат и конкретни мерки за да може фонд „Радио и телевизия“ да заработи, което също засяга важен въпрос за обществото, а именно финансиране на обществените медии.

На второ място, считаме, обаче, че за да бъдат постигнати изложените в мотивите към законопроекта цели е необходимо да бъде създаден работещ механизъм за развитие и популяризиране на българската музика, какъвто в настоящият законопроект смятаме, че липсва. Предлаганите механизми са изцяло пожелателни, поради което трудно могат да бъдат подкрепени. Според нас, далеч по-необходими са решителни действия в защита на българската култура. Въвеждането на квоти национална музика в различни държави се е доказало като ефективна мярка за постигане на баланс между културното разнообразие и редакционната свобода на медиите.

С оглед на това МУЗИКАУТОР ще представи на Вашето внимание в следващите месеци свой проект за въвеждането на квоти българска музика в съответствие с добрите европейски практики.

Използваме случая да изразим становище и по конкретните текстове на законопроекта :

- В чл. 19а', ал. 2 се предвижда, че доставчици, които излъчват най-малко 30 % от месечното програмно време български музикални произведения се финансират с най-малко 2,5 на сто от средствата във фонд „Радио и телевизия“. От така формулирания текст не става ясно каква е горната граница на това финансиране, кой ще я определя, както и в какво съотношение или поравно ще получат финансиране отделните доставчици, които ще изпълнят условието. Не е разгледан и въпросът дали териториалният обхват или процентът българска музика ще имат значение за размера на финансирането.

- Неясно е съдържанието на тримесечните справки за българските музикални произведения в радиоуслугите, които Съветът за електронни медии трябва да изготвя съгласно чл. 19а1, ал. 3, които са публични. Не ясно дали те ще съдържат само списък на заглавия на песни/произведения, или ще има и брой излъчвания, както и дали ще бъдат обособени по медии. Наред с това, не е ясно дали необходимото условие - наличието на български музикални произведения в радиопрограмите в размер на най- малко 30 % от месечното програмно време ще се установява само чрез наблюдение от страна на СЕМ или ще бъде съпътствано и с изискване на отчетност и от страна на самите доставчици.
- В чл. 102, ал. 1 следва да отпадне т. 1, тъй като реферира към месечните такси за приемане на радио- и телевизионни програми, които се предлага да отпаднат.

Що се отнася до финансирането на обществените медии считаме, че промяната на начина на тяхното финансиране няма да реши по-важния въпрос за целесъобразното разходване на средствата от тях и осъществяване на превантивен и ефективен контрол върху този процес. В този смисъл смятаме, че законопроектът в тази му част следва да бъде отложен за по-задълбочен анализ и предлагане на по-комплексни решения.

С уважение,

Иван Димитров
Изпълнителен директор
МУЗИКАУТОР

ФИЛМАУТОР

гр. София 1000, ул. „Луи Леже“ No.2, тел.: (02) 987 32 34, тел./факс: (02) 980 19 32
e-mail: office@filmautor.org

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

№ КРМ-028-00-1

21.01.2020

Сдружение ФИЛМАУТОР

изх. № 52 / дата: 20.01.20

**ДО Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА 44 НС НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ДО ГОСПОДИН ВЕЖДИ РАШИДОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО КУЛТУРАТА И МЕДИИТЕ**

СТ А Н О В И Щ Е

От сдружение ФИЛМАУТОР, ЕИК: 831905401, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. „Луи Леже“ № 2, ет.1, представлявано от Мария Палаурова - Изпълнителен директор,

Относно: Закон за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията вх. № 954-01-85/05.12.2019 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КАРАЯНЧЕВА,

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН РАШИДОВ,

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Предоставяме на Вашето внимание становище на сдружение ФИЛМАУТОР относно предложен ЗИД на ЗРТ вх. № 854-01-95/05.12.2019 г., внесен от група народни представители, като изразяваме надежда, че съображенията по-долу ще бъдат взети предвид в хода на неговото обсъждане.

На първо място, бихме искали да подчертаем, че идеята за създаването на условия функциониране на фонд „Радио и телевизия“ включително и с цел подкрепа на българската култура е стъпка, която може да бъде приветствана. Същевременно обаче смятаме, че създаването на адекватна правна рамка за тази цел изисква задълбочен анализ, какъвто не ни е известно при предлагането на настоящия законопроект да е направен.

На първо място прави впечатление, че в мотивите към проекта е изразена загриженост на финансовото състояние на БНТ, което е посочено като критично и с голям дефицит. Същевременно обаче никъде в проекта не се предвижда предоставяне на средства за разпространение на български аудиовизуални произведения каквито са филмите например.

Разпоредбата на чл. 19а' (1) от ЗИД на ЗРТ изрично посочва, че се насърчава производството и разпространението на „български музикални произведения“. Основателно възниква въпросът как точно ще се постигне целта да бъде подпомогната БНТ след като предложеният законопроект е насочен единствено към дейността на доставчиците на медийни услуги (радиа) и предвижда отпускане на допълнителни средства единствено за производството и разпространението на „български музикални произведения“? Считаме такъв подход за дискриминационен по отношение на останалите видове български произведения, които също се нуждаят от финансиране, както и напълно несъответстващ на мотивите, които го съпътстват.

На следващо място, предвидената възможност търговски доставчици да получават финансиране чрез държавни средства е сериозна стъпка и тя със сигурност следва да е съпроводена от сериозен анализ как тя ще повлияе на медийната среда и дали до хората, създаващи творчески продукти (авторите) такива средства ще достигат или те просто ще останат единствено за медиите. Отговори на тези въпроси законопроектът не предлага.

Наред с горното, предложените текстове не дават яснота предвидените 2.5 % от средствата на фонда дали са предвидени за всички доставчици, отговарящи на зададените критерии и ако да, дали ще се разпределят между тях или всеки от тях ще получава по 2.5% от сумите. Липсата на прецизен отговор на такива въпроси поставя под съмнение прецизността на предложените текстове.

Предвид гореизложеното, от името на сдружение ФИЛМАУТОР заявяваме, че не подкрепяме предложения законопроект и настояваме, в случай, че действително се цели създаването на среда за развитието на българската култура, същият да бъде оттеглен или поне прецизиран в посока защита на интересите на творците на различни категории произведения.

С уважение:

Мария Палаурова-Чолакова
Изпълнителен директор
ФИЛМАУТОР

